

been promoting balneology, SPA medicine, wellbeing and a healthy lifestyle in Europe as a curative and preventive approach using natural remedies and education. Main activities of the ESPA are: 1) Recognition of local natural resources; 2) Highlighting the significant role of medical/health tourism in healthcare; 3) Promoting of quality SPA services and education; 4) Influencing media partners in SPA Business [4].

The mission of the ESPA is to align health resorts within the European healthcare market. One of most important objectives is promoting spa medicine as a curative and preventive approach using natural remedies, rehabilitation techniques and education as part of a healthy lifestyle.

References:

1. Deggendorf Institute of Technology. URL: <https://www.th-deg.de/en/research/projects>.
2. Geography faculty of IFNUL. URL: <https://geography.lnu.edu.ua/course/medychnyy-spa-ta-velnes-turyzm>.
3. The European SPA. URL: <https://www.theeuropeanspa.eu/crowdsourcing/index.html>.
The European Spas Association. URL: <https://europeanspas.eu/>

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УМОВАХ ВІЙНИ

Оксана Никига, Соломія Мороз

Львівський державний університет фізичної культури імені

Івана Боберського

Львів, Україна

Туризм є однією із основних галузей економіки України. У міру її розвитку в країні паралельно розвивається транспортна інфраструктура, покращується екологічний стан навколишнього середовища поблизу туристичних підприємств та рекреаційних зон, міська та комунальна інфраструктура [2].

Розвиток та функціонування туризму є достатньо чутливим до дії деструктивних чинників різного походження, зокрема воєнних та збройних конфліктів. Україна володіє значним туристично-рекреаційним потенціалом, який щороку приваблює туристів з усього

світу. Однак з 2022 р. туристична галузь переживає надзвичайно складний період, зумовлений макрорегіональною кризою. Російсько-українська війна фактично зруйнувала туристичну сферу та економіку загалом. Це призвело до суттєвого зменшення туристичних потоків, знищення туристичної інфраструктури, значна кількість туристичних суб'єктів припинили свою діяльність або перепрофілювалися на волонтерську роботу. Проте, незважаючи на негативні тенденції, туризм поступово відновлює свою діяльність та демонструє досить високий рівень стійкості.

Згідно з даними Державного агентства розвитку туризму (ДАРТ), туристична галузь продовжує функціонувати у відносно спокійних регіонах України, серед яких Івано-Франківська, Львівська, Одеська та Київська області. Великий попит також спостерігається на відпочинок у Карпатах. Відновилися екскурсійні тури в замки та музеї, які довгий час після початку повномасштабного вторгнення не працювали.

Варто зазначити, що внутрішні туристичні потоки під час війни спрямовані в основному саме на оздоровлення, рекреацію та санаторно-курортний відпочинок. Вважаємо, що санаторно-курортне господарство може компенсувати тимчасово недоступний відпочинок у приморських регіонах, стабілізувати ситуацію на регіональному туристичному ринку та оживити внутрішній туризм.

Загрози й виклики сучасності негативно позначаються і на функціонуванні сфери туризму, яка, з одного боку, є одним із найбільш перспективних напрямів економічної діяльності, а з іншого – надзвичайно чутливою до дії деструктивних чинників різного походження. Природа туризму як соціального явища зумовлює його тісні взаємозв'язки із процесами, що відбуваються у межах регіональних спільнот та в певних дестинаціях. Поширення міжнародного тероризму, нелегальної міграції, зростання захворюваності на соціально небезпечні хвороби, загальне погіршення екологічної ситуації, незважаючи на інтенсифікацію туристичних потоків, призводять до суттєвого зростання їхнього негативного впливу на туристичну діяльність, що має різний ступінь прояву на просторовому рівні [1].

Нестабільне середовище створило нові загрози та ризики для ефективної діяльності суб'єктів туристичної індустрії та висунуло більш жорсткі вимоги до організації управління безпекою та

здоров'ям туристів. Водночас управління впливом цих загроз виходить за рамки туристичного ринку. Подальший розвиток та безпека вітчизняного туристичного сектору значною мірою залежить від злагодженості зусиль державних органів, громадськості та бізнес-спільноти. Подолання існуючих негативних тенденцій вимагатиме розробки комплексних та системних заходів, а також алгоритмів їх реалізації з використанням правових, фінансових та інноваційних методів впливу на туристичну сферу [3].

Підсумовуючи вищевикладене слід зауважити, що з лютого 2022 року туристична сфера України переживає чи не найскладніші часи, проте не припинила свою діяльність. Сьогодні внутрішній туризм поступово відновлює свою діяльність демонструючи достатньо високий рівень стійкості у відносно безпечних регіонах України.

Список використаних джерел:

1. *Голод А. П., Криштопа М. В.* Суть та принципи модернізації регіональних туристичних систем. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. 2017. №3. С. 27–31.
2. *Зарубіна А. В., Сіра Е. О., Демчук Л. І.* Особливості туризму в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 41. URL: <https://www.economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1543/1484> (дата звернення: 22.09.2023).
3. *Фастовець О. О.* Сфера туризму у повоєнний період: досвід для України. *Економіка та суспільство*. 2022. Випуск 40. URL: <https://www.economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/1481/1427> (дата звернення: 22.09.2023).